

Abstract: The article examines the interrelationship between digitalization and circular models as a conceptual foundation of modern food security policy. The role of digital technologies in transforming agri-food systems and their integration with circular approaches to ensure resource efficiency and sustainable development is substantiated.

Keywords: digitalization, circular economy, food security, agri-food sector, sustainable development, resource efficiency, digital technologies, resource management.

УДК 631.1:004.6-044.247

DOI 10.31521/978-617-7149-94-0-163

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ В УПРАВЛІННЯ АГРОБІЗНЕСОМ

Коломієць А.М., аспірант

Миколаївський національний аграрний університет

<https://orcid.org/0009-0001-7555-4337>

Анотація: У роботі досліджено теоретичні та практичні аспекти оцінки економічної ефективності впровадження цифрових платформ в управління аграрними підприємствами. Визначено ключові фактори впливу діджиталізації на зниження виробничих витрат та підвищення рентабельності. Обґрунтовано, що цифровізація є інструментом мінімізації ризиків та оптимізації управлінських рішень у реальному часі.

Ключові слова: діджиталізація, агробізнес, цифрові платформи, економічна ефективність, точне землеробство, Big Data, управління витратами.

Вступ. Сучасний етап розвитку аграрного сектору України характеризується високим ступенем невизначеності та необхідністю пошуку нових джерел конкурентоспроможності. У цьому контексті впровадження цифрових платформ стає стратегічним пріоритетом. Як зазначає Швиденко М. З., цифровізація агробізнесу – це не просто автоматизація окремих процесів, а формування цілісної екосистеми, що дозволяє приймати рішення на основі даних (data-driven decisions) [1].

Постановка проблеми. Динамічний розвиток глобальної економіки та посилення продовольчої кризи ставлять перед аграрним сектором України складні виклики, пов'язані з необхідністю радикального підвищення продуктивності за обмежених ресурсів. Традиційна модель екстенсивного розвитку агровиробництва практично вичерпала свій потенціал, що зумовлює гостру потребу в пошуку інноваційних інструментів управління. Одним із таких інструментів є діджиталізація, яка передбачає перехід від інтуїтивного менеджменту до управління на основі точних даних.

Сутність цифрових платформ в АПК. Цифрові платформи в агровиробництві інтегрують у собі модулі GPS-моніторингу, телеметрії, обліку ресурсів (насіння, ЗЗР, палива) та фінансового планування. Платформи

(наприклад, Cropio, Climate FieldView, Soft.Farm) дозволяють консолідувати інформацію з різних джерел у єдиний інтерфейс управління.

Згідно з дослідженнями вчених, ключовою особливістю таких систем є здатність нівелювати «людський фактор» та забезпечити прозорість бізнес-процесів. Кучер В. А. наголошує, що перехід до інтегрованих систем управління дозволяє агрохолдингам скоротити адміністративні витрати на 15–20% [2].

Складові економічного ефекту. Економічну ефективність від впровадження цифрових рішень доцільно розподіляти на пряму та непряму. Пряма ефективність забезпечує безпосередню економію матеріально-технічних ресурсів (палива – на 10–12%, добрив – до 15%) за рахунок систем паралельного водіння та карт диференційованого внесення, а непряма ефективність – підвищення якості продукції, дотримання агротехнічних термінів, покращення логістики та зменшення крадіжок.

Бар'єри та ризики. Незважаючи на очевидні переваги, формування системи діджиталізації стикається з низкою перешкод. По-перше, це висока вартість вхідного квитка (купівля датчиків, модернізація техніки). По-друге – дефіцит кваліфікованих кадрів, здатних працювати з Big Data. Андрійчук В. Г. справедливо зауважує, що без відповідної підготовки фахівців, цифрові інструменти можуть перетворитися на «дорогу іграшку», яка не приносить реального прибутку [3].

Перспективи для України. В умовах воєнного стану та дефіциту ресурсів, цифрові платформи стають інструментом виживання. Можливість дистанційного моніторингу полів та оптимізації логістичних маршрутів дозволяє підприємствам зберігати прибутковість навіть за умов низьких цін на агропродукцію на внутрішньому ринку.

Висновки. Впровадження цифрових платформ в управління агробізнесом забезпечує системний ефект, що полягає не лише у прямій економії ресурсів, а й у якісній зміні парадигми управління. Основними драйверами економічної ефективності є прозорість процесів, оперативність реагування на зміни зовнішнього середовища та мінімізація втрат. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку методик оцінки окупності (ROI) цифрових інвестицій для малих та середніх фермерських господарств, які наразі мають обмежений доступ до високих технологій.

Список використаних джерел

1. Швиденко М.З. Цифровізація аграрного сектору економіки: виклики та можливості. *Економіка АПК*. 2022. № 4. С. 12–21.
2. Кучер В.А. Інноваційний розвиток підприємств сільського господарства в умовах глобалізації. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 2. С. 45–50.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств : підручник. Київ: КНЕУ, 2020. 608 с.
4. Єранкін О.О. Діджиталізація як фактор підвищення конкурентоспроможності агробізнесу. *Агроінком*. 2023. № 1. С. 5–14.
5. World Bank. (2023). *Digital Agriculture in Ukraine: Opportunities and Barriers*. Washington, DC: World Bank Publications.

Abstract: The abstract examines the theoretical and practical aspects of evaluating the economic efficiency of integrating digital platforms into the management systems of agricultural enterprises. The study identifies key factors through which digitalization influences the reduction of operational costs and the enhancement of overall profitability. It is substantiated that digital platforms, by consolidating IoT data, satellite imagery, and telemetry, serve as a critical instrument for risk mitigation and real-time optimization of management decisions. The author emphasizes that the transition to "data-driven" management allows for a significant reduction in resource consumption (fuel, fertilizers, seeds) while increasing the transparency of business processes. The barriers to digital transformation, such as high investment costs and the shortage of qualified personnel capable of working with Big Data, are also analyzed.

Keywords: digitalization, agribusiness, digital platforms, economic efficiency, precision agriculture, Big Data, cost management, IoT in agriculture, agricultural management, smart farming.

УДК 352:316.3:338.246.8

DOI 10.31521/978-617-7149-94-0-164

ПАРТНЕРСТВО ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ВЛАДИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ

Кормишкіна І.В., доктор філософії, докторантка
Миколаївський національний аграрний університет
<https://orcid.org/0000-0002-7883-8423>

Анотація: Обґрунтовано, що відбудова має охоплювати не лише реконструкцію інфраструктури, а й відновлення соціальної згуртованості, довіри, доступу до послуг, економічної активності та спроможності громад до розвитку. Акцентовано увагу на ролі громадської участі у визначенні потреб населення, формуванні пріоритетів відновлення, забезпеченні прозорості використання ресурсів і громадському моніторингу відновлювальних проєктів. Визначено основні механізми партнерства, серед яких громадські консультації, робочі групи з питань відновлення, цифрові інструменти прозорості, залучення молоді та місцевих ініціатив до процесів прийняття рішень.

Ключові слова: відновлення територій, громадська участь, партнерство, територіальні громади, прозорість.

Відновлення територій України є не лише інфраструктурним, а й соціальним, економічним та управлінським процесом. Йдеться не тільки про реконструкцію зруйнованих будівель, доріг, мостів, енергетичних чи соціальних об'єктів, а й про відновлення довіри, безпеки, соціальної згуртованості, доступу до послуг, економічної активності та спроможності громад до самостійного розвитку. Саме тому партнерство громадськості та влади набуває особливого значення як умова прозорого, ефективного й орієнтованого на потреби людей відновлення територій.

За оновленою оцінкою RDNA5, підготовленою Урядом України, Світовим банком, Європейською Комісією та ООН, станом на 31 грудня 2025 року загальна вартість відновлення та реконструкції України протягом наступного